

АКТ
лісопатологічного обстеження насаджень - об'єкту
природно-заповідного фонду Білоцерківського надлісництва філії
«Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», на предмет призначення
заходів з поліпшення санітарного стану лісів

19.06.2026

м. Біла Церква
Київська область

На звернення філії «Столичний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (далі - ДП «Ліси України»), лист №12562/40.1.9-2025 від 17.06.2025, згідно ст. 37, 38 Закону України про природно-заповідний фонд України (Відомості Верховної Ради України (ВВР) 1992, №34, ст.502) та згідно п.п. 3, 4, 5, 13 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ №555 від 27.05.1995, в період 19.06.2025, комісією в складі завідувача сектору природно-заповідної справи управління оцінки впливу на довкілля та природно-заповідної справи Департаменту екології та природних ресурсів Київської обласної державної адміністрації Олега ДОЦЕНКА, головного спеціаліста відділу лісового господарства Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Олени ВОРОБЙОВОЇ, провідного інженера – таксатора Київської лісовпорядної експедиції ВО «Укрдержліспроект» Володимира ВОЙТЮКА, начальника відділу нагляду, обліку і прогнозу державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Галини ЗАБОЛОТНОЇ, інженера лісового господарства II категорії відділу лісового господарства філії «Столичний лісовий офіс» Валерія ЗАКРУЖНОГО, інженера з охорони та захисту лісу I категорії філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олексія ХОМЕНКА, лісничого Томилівського лісництва Олександра СНІЦАРА, старости Шкарівського старостинського округу Білоцерківської ОТГ Юлії ТКАЧЕНКО проведене лісопатологічне обстеження насаджень в парку пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Томилівський» Білоцерківського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», в яких заплановані заходи з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік.

Обстежено парк пам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення «Томилівський», який був утворений рішенням виконавчого комітету Київської обласної ради народних депутатів №118 від 28.02.1972 «Про внесення пам'яток природи місцевого значення за категоріями, згідно нової класифікації, та затвердження нововиявлених заповідних територій і природних об'єктів в області», рішенням виконавчого комітету Київської обласної ради народних депутатів № 441 від 18.12.1984 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду області».

Даний парк-пам'ятка розташований на території Білоцерківського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП Ліси України» в Томилівському лісництві кв. 77 вид. 20, кв. 79 вид. 4 в адміністративних межах Шкарівської сільської ради Білоцерківського району.

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану, наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2015 року.

Результат обстеження:

Парк пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення

«Томилівський»

Томилівське лісництво

Категорія захисності- пам'ятка природи

Кв.77, вид.20, площа 0,4 га, склад Дендрологічний сад, бонітет - 1, ТЛУ Д2ГД, площа, що потребує ВСП – 0,4 га. На ділянці виявлено відмираючі та сухостійні дерева таких порід: тюльпанове дерево, береза повисла, акація біла, причиною цього є пошкодження насаджень стовбуровими шкідниками.

Кв.79, вид.4, площа 2,4 га, склад Дендрологічний сад, бонітет - 1, ТЛУ Д2ГД, площа, що потребує ВСП – 2,4 га. На ділянці виявлено відмираючі та сухостійні дерева таких порід: клен гостролистий, горіх маньчжурський, горіх ведмежий, береза повисла, ялина європейська, акація біла, туя, берест, черемха, катальпа, причиною цього є пошкодження насаджень стовбуровими шкідниками.

При обстеженні було виявлено, що переважна частина дерев IV – VI категорій біологічного стану має ознаки заселення, або відпрацювання такими вторинними шкідниками як:

златки, дубова бронзова (*Chrysobothris affinis* F;

зелена вузькотіла (*Agrilus viridis* L), вузькотіла (*Agrilus angustulus*);

дубовий заболонник (*Scolytus intricatus* Ratz);

в'язовий заболонник (*Scolytus multistriatus* Marsh;

березовий заболонник (*Scolytus ratzeburgi*);

березовий рогахвіст (*Tremex fuscicornis* (Fabricius);

короїд-типограф (*Ips typographus*).

Про присутність шкідників та їх шкодочинну діяльність свідчать личинкові та маточні ходи, які помітні на поверхні деревини, та під корою завдовжки від 1 до 3 см. Також на деревах є велика кількість льотних отворів даних шкідників та розкльови птахів.

Погіршення лісопатологічної ситуації в даних обстежених насадженнях пов'язана з великим рекреаційним навантаженням. Всі негативні чинники суттєво вплинули на загальний санітарний та лісопатологічний стан і призвели до незворотніх процесів, а саме відмирання окремих дерев.

Також слід зазначити, що обстежених ділянках присутні сухостійні дерева, які в першу чергу є аварійно-небезпечними та створюють загрозу життю та здоров'ю мешканцям та відвідувачам парку.

Для поліпшення лісопатологічного стану та недопущення аварійних ситуацій обстежених насаджень парку пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Томилівський» Білоцерківського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП Ліси України», комісія рекомендує провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів - вибірково санітарну рубку (ВСП) з запасом рубки згідно матеріалів відводу 2, 15 м3/га, на площі **2,8 га**.

Призначені ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2,5,6,8,9,10,14,19,21,22,23,26,27 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

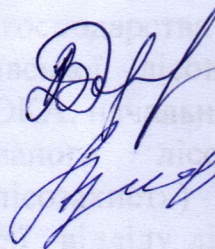
Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію вцілому. Зволікання або не проведення заходів призведе до подальшого розвитку та прогресування небезпечних хвороб лісу, розповсюдження шкідників, значного погіршення санітарного стану і як наслідок до повного розладнання та деградації насаджень природно-заповідного фонду.

Примітка: згідно проекту утримання та реконструкції парку пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Томилівський» потрібно провести посадку нових рослин для оптимізації насаджень. Список рекомендованих рослин вказаний в таблиці 5 проекту утримання та реконструкції парку пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Томилівський».

Представники комісії:

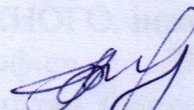
Головний спеціаліст відділу лісового господарства Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

Провідний інженер – таксатор Київської лісовпорядної експедиції
ВО «Укрдержліспроєкт»

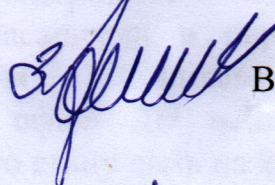
Олена ВОРОБІЙОВА

Начальник відділу ДСЛП «Київлісозахист»

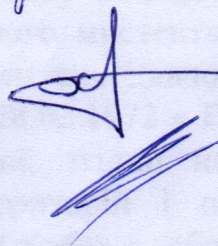
Галина ЗАБОЛОТНЯ

Інженер лісового господарства II категорії
відділу лісового господарства філії
«Столичний лісовий офіс»

Валерій ЗАКРУЖНИЙ

Інженер з охорони та захисту лісу I
категорії філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Олексій ХОМЕНКО

Лісничий Томилівського лісництва

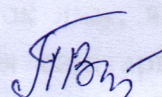
Олександр СНІЦАР

Завідувач сектору природно-заповідної
справи управління оцінки впливу на
довкілля та природно-заповідної справи
Департаменту екології та природних
ресурсів Київської обласної державної
адміністрації

Олег ДОЦЕНКО

Староста Шкарівського старостинського
округу Білоцерківської ОТГ

Юлія ТКАЧЕНКО